

Bilag til tillægsbet. o. lovf. vedr. retsplejeloven og straffeloven

Svar:

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 c, stk. 4, indebærer, at isolation i ingen tilfælde må finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger, hvis arrestanten er under 18 år.

Begrænsningen i adgangen til overhovedet at *iværksætte* isolation over for personer under 18 år fremgår af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 b, nr. 2, om proportionalitetskrav og bemærkningerne hertil.

Efter § 770 b, nr. 2, må isolation bl.a. kun iværksættes eller fortsættes, hvis indgrebet – herunder den særlige belastning, som indgrebet kan medføre på grund af arrestantens unge alder – ikke står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis arrestanten bliver fundet skyldig.

Om rækkevidden af dette proportionalitetskrav i forhold til isolation af unge under 18 år fremgår følgende af pkt. 2.6.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

»Efter Justitsministeriets opfattelse må anbringelse i isolation – også når sigtede er under 18 år – i visse tilfælde anses som et nødvendigt indgreb for at gennemføre en efterforskning og en rigtig pådømmelse af en sag. Justitsministeriet finder derfor ikke, at adgangen til isolationsanbringelse helt bør afskæres, for så vidt angår denne gruppe af personer.

Justitsministeriet er imidlertid enig i, at der over for personer under 18 år bør udvises meget stor tilbageholdenhed med at anvende isolation, og at der kun i sjældne undtagelsestilfælde kan blive tale om isolation, og da kun i helt kortvarige perioder.

At der bør udvises en sådan tilbageholdenhed følger allerede af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 b, nr. 2. Det fremgår af denne bestemmelse, at der ved vurderingen af, om kravet om proportionalitet er opfyldt, skal tages hensyn til den særlige belastning, isolationsfængsling kan medføre på grund af f.eks. arrestantens unge alder. Isolationsfængsling af personer under 18 år vil således efter den foreslåede bestemmelse alene kunne iværksættes, når særlig tungtvejende grunde taler for, at varetægtsfængsling i isolation er nødvendig i den konkrete sag. Ved forlængelser af isolation ud over helt kortvarige perioder vil proportionalitetshensyn med stigende vægt tale imod fortsat isolation af personer under 18 år.

Det følger efter Justitsministeriets opfattelse således af den foreslåede udformning af proportionalitetsgrundsætningen, at isolationsfængsling af arrestanter under 18 år kun helt undtagelsesvis kan komme på tale, typisk når den påsigtede kriminalitet er meget alvorlig og da kun i kortere tidsrum.«

Bemærkningerne indeholder i forlængelse heraf en beskrivelse af Højesterets kendelse af 28. maj 1999 (Ugeskrift for Retsvæsen 1999, s. 1415), som er refereret ovenfor i besvarelsen af spørgsmål nr. 34, og det fastslås herefter:

»Med lovforslaget opretholdes den retstilstand, der er fastslået af Højesteret.«

Der kan i øvrigt henvises til Justitsministeriets besvarelse af 21. december 1999 af spørgsmål nr. 9.

Spørgsmål nr. 36:

»Er det korrekt, at bestemmelsen åbner op for, at den unge i virkelighedens verden godt kan blive isoleret i ganske lang tid, blot man afbryder efter hver 8. uge?«

Svar:

Som nævnt fremgår det af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 c, stk. 4, at hvis arrestanten er under 18 år, må isolation i ingen tilfælde finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger.

Om adgangen til at *genindsætte* en person under 18 år i isolation ud over den foreslåede tidsbegrænsning henvises til Justitsministeriets besvarelse af 14. marts 2000 af spørgsmål nr. 23 samt Justitsministeriets besvarelse af 3. april 2000 af spørgsmål nr. 31.

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 23, giver formuleringen »et sammenhængende tidsrum« i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 770 c, stk. 4, en *meget begrænset* adgang til at genindsætte en sigtet i isolation efter i en periode at have været udtaget heraf. Det er en nødvendig – men langt fra tilstrækkelig – betingelse, at politiet efter udtagelsen af isolation bliver opmærksom på *nye forhold*, der nu skal efterforskes.

Det fremgår endvidere af besvarelsen, at denne tilbageholdenhed med hensyn til genindsættelse i isolation ud over tidsbegrænsningen i betydelig stærkere grad vil gælde for unge under 18 år. Det skal ses i sammenhæng med, at isolation over for unge under 18 år i det hele taget kun